

# Stefan Moysa

---

"Bibliographie Karl Rahner,  
1969-1974", wyd. Roman Bleistein,  
Freiburg-Basel-Wien 1974 : [recenzja]

---

Collectanea Theologica 45/2, 195

---

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W całej swojej twórczości pozostaje bowiem R a h n e r teologiem zaangażowanym, służącym Ewangelii, Kościołowi i światu. Tu też leży tajemnica wielkiego powodzenia jego artykułów i książek.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

*Bibliographie Karl Rahner, 1969—1974*, wyd. Roman Bleistein, Freiburg—Basel—Wien 1974, Verlag Herder s. 47.

To zestawienie bibliograficzne jest ściśle kontynuacją poprzedniego, zawierającego pisma Rahnera, które ukazały się w latach 1924—1969<sup>1</sup>. Zawiera ono naprzód chronologiczny wykaz własnych prac autora, ukazujących się po raz pierwszy, jak też powtórzeń i tłumaczeń na obce języki. Prace te noszą numery od 2041 do 2857 i kończą się na pozycjach opublikowanych w początkach 1974 roku.

W zestawieniu zwracają przede wszystkim uwagę tomy IX—XI *Schriften zur Theologie* oraz liczne artykuły zawarte w słowniku *Sacramentum Mundi* i *Herders Theologisches Taschenlexikon*. Znajdujemy tam również tłumaczenie 5 artykułów na język polski, z których jeden: *Punkt wyjścia współczesnej teologii*<sup>2</sup> nie był dotąd nigdzie publikowany, a został jedynie wyłożony jako odczyt na Akademii Teologii Katolickiej. Ten dorobek translatorski jest oczywiście bardzo skromny i trudno powiedzieć, żeby myśl R a h n e r a była u nas wystarczająco znana, a konsekwentnie też sprawiedliwie oceniana.

Obok własnych prac autora zestawienie zawiera przeszło 70 pozycji, które w tej czy innej formie są oceną, nieraz krytyczną, jego twórczości i świadczą o wielkim wpływie, jaki wywiera na myśl współczesną.

Obecna bibliografia Bleisteina wraz z poprzedzającą jest nieodzownym narzędziem pracy dla wszystkich, którzy chcą zbadać i zrozumieć myśl wielkiego niemieckiego teologa.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa

Geiko MÜLLER-FAHRENHOLZ, *Heilsgeschichte zwischen Ideologie und Prophetie. Profile und Kritik heilsgeschichtlicher Theorien in der Ökumenischen Bewegung zwischen 1948 und 1968*, Freiburg—Basel—Wien 1947, Verlag Herder s. 248.

Myślenie kategoriami historii zbawienia silnie determinuje teologię protestancką i katolicką ostatnich kilkudziesięciu lat. Niektórzy teologowie, jak na przykład Oscar Cullmann, widzą w tym wielką nadzieję ruchu ekumenicznego i twierdzą, że takie myślenie ogromnie przyczynia się do zbliżenia przeciwstawnych dotąd stanowisk w różnych Kościołach. Autor książki stawia sobie za cel wykrycie tych kategorii i krytyczne ich naświetlenie na pewnych charakterystycznych przykładach. W pierwszej części analizuje więc myślenie historiozbowcze w dokumentach Światowej Rady Kościołów, w drugiej — naukę teologów mających wiodące znaczenie dla ruchu ekumenicznego oraz Soboru Watykańskiego II, w trzeciej natomiast przedstawia niebezpieczeństwa, jakie temu myśleniu zagrażają oraz kreśli pewne linie, po których idąc teologia może tych niebezpieczeństw uniknąć.

W obrębie Światowej Rady Kościołów najbardziej znaczą rozwój myślenia historiozbowczego jej zebrania plenarne. W Amsterdamie w roku 1948 Boży plan zbawienia zostaje przedstawiony jako znak nadziei w świecie pogrążonym w chaosie. Dążenie do jedności chrześcijaństwa ma być widzialną oznaką, że Bóg działa również i w takim świecie. Plan ten zostaje jaśniej zarysowany na zebraniu w Evanston w roku 1954, przez ukazanie Chrystusa jako centrum jedności, do której dąży chrześcijaństwo. W New-Delhi w roku 1961 następuje lepsze zrozumienie kosmicznych wymiarów planu Bożego na skutek rozróż-

<sup>1</sup> Por. *Collectanea Theologica* 40(1970) z. 2, 184—185.

<sup>2</sup> Por. *Collectanea Theologica* 41(1971) z. 2, 5—14.